

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Capvt Primvm. Causæ & Ordo dicendorum. Introductio ad sequentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

GAZOPHYLACIUM

CHRISTIANI

PARS PRIMA

CUR DANDA SIT ELEEMOSYNA.

CAPVT I.

Causse, & ordo dicendorum: Introductio ad sequentia.

MERCATOR quidam opulentissimus transeuntium quemvis invitans ad emendum: *Suadeo, tibi, ait, emere a me aurum ignitum, probatum, ut locuples fias, & vestimenta albis induaris, ut non appareat confusio nuditatis tue.* Causas explicat emptori, cur suas ipsi merces suadeat emendas, videlicet ut emptor candida se veste induat, & ditescat.

Sed quis ille tam bene nummatus e plebe, qui aurum emat, nisi forsitan minutulum aliquid, quod in cochulis vendi solet pictoribus? sed animum addens mercator: *Qui non habetis argentum, inquit, proparate, emite, & comedite. Venite, emite absque argento, & absque ulla commutatione. O facile, inquit Nazianzenus, contrahendi rationem! Hoc bonum solo voluntatis pretio emendum tibi proponitur. Appetitionem ipsam Deus ingentis pretii loco assimat, sicuti sitiri.*

Sed ubi, obsecro, ubi mercator iste? Vbi que locorum est, modò emptores adsint, nusquam non adiri potest. Opulentissimus hic mercator est Christus, qui gazophylacium suum inexhaustum, velut ergasteria & tabernas mercimoniis deputatas nemini non pate-re vult.

Et ne laciniosa sit præfatio: Dominicum hoc Gazophylacium non aliud esse affirmamus, quam benefaciendi studium, quod miseris ac egenis impenditur. Hoc explicare animus est, ut Eleemosynæ vis incredenda nemini non perspecta fiat.

Ordinem dicendo hunc observabimus. Parte primâ exponemus, *Cur danda sit Eleemosyna.* Parte alterâ, *Quomodo sit danda, & quibus.* Partē tertiâ, *Objectiones, paradoxas, & questiones de eleemosynis in lucem dabimus.* Illud ante omnia spectabimus, ut quæ fuerunt verba, fiant facta, & quod in chartâ dissertatum est, re ipsa & agendo confirmemus.

S. I.

E plurimis causis scribendi de Eleemosynâ sunt istæ: Prima; Rhetoricam cœlestem, Lector, videri si de Oratione discretem; proximum ergo fuerat Eleemosynam suis coloribus spectandam dare, ut illa Christianarum actionum Triga, Oratio, Eleemosynam, Ieiunium ordine sub aspectum veniret.

Alterâ causâ; Eleemosynæ studium ad omnes homines spectat, ipsos etiam mendicuos. Nec enim ul- lus facile tam pauper est, quin pauperiori se largiri possit.

Tertiâ; Hæc largiendi virtus divinis oraculis multò commendatissima est: sacræ paginæ nusquam non prædicant Eleemosynas.

A Quarta; Nemo Deum certius, nemo felicius imitatur, quàm homo beneficus. Nec prisca hoc incognitum, Orator Romanus: Homines aiebat, nã re propius ad Deos accedunt, quàm dando; nihil habet fortuna melius, quàm ut possis, neque naturæ præstantius, quàm ut velis servare plures.

Quinta, & quæ plurimum urgeat, est *Supremum orbis iudicium.*

Depingit hoc Christus Matthæi calamo. Illius porro iudicii omnis pæne actio in eo videtur commenda, ut publicè recitetur, quis stipem dederit, quis negarit. Super hæc unâ re Christus instituendum ait examen, quid misericordia præmii promeruerit, quid immisericordia supplicii. Hoc certè omnibus iure merito accuratius pensitandum. Beatus Leo tribunal hoc admiratus: *Tanti, ait, a stimabitur vel largitatis benignitas, vel tenacitatis impietas; perinde si omnes ii, qui dextrâ iudicis consistunt, non aliâ virtute ullâ quam misericordiâ fuissent incliti: neque ii, qui sinistra stabunt, ullo alio vitio laborassent, quàm immisericordiâ.* Cur fletur, quæso, beatorum patientia, submissio, obedientia, cur castitas & temperantia, totque virtutes aliæ tacentur? cur nullam mentio tot atrocium scelerum ac flagitiorum, quæ impræbi audacissimè patragunt? Historiolâ rem explicamus.

Introduxit civis Monacensis in ædes suas amicorû optimum, eique diversa pictorum artificia monstrans. En, aiebat, hoc Luca Leidenensis penicillum, hoc Alberti Dureri artificium est. Hoc a manu Pauli Veronensis venit. En, etiam coloris Michaëlis Angeli artificis præstantissimi. Non infimus horum, si non etiam antesignanus Christophorus Schwartz hanc ille tabulâ pinxit. Hos verò lusus coloribus exprelsit Raphaël, Urbinas, nescio an non pictorum summus. Hæc omnia mihi contra aurum chara. Sed scire forsitan velis, quæ hærum picturarum omnium mihi maximè sit amor. Quod olim astu exploravit Phryne notî nominis mulier. Cùm enim nosse percuperet, quod inter Phidiæ opera pulcherrimum esset, subornavit servum, qui subito advolans nuntiaret Phidiæ officinam ab igne correptâ, & bonam operum partem jam per-isse. Exanimatus Phidias foras exiit, & Actum est, inquit, de meis laboribus, si Satyro, & Cupidini flammæ non pepercerint. Tum Phryne illum optimè sperare iussit; nil triste accidisse: liquere jam ipsius artificis confessione, quod pulcherrimum operum suorum iudicaret. Tu forsitan, amicorum amantissimè, idem quæsiseris de his pictorum artificis, quod ego minime omnium velim ardere. Candidissimè factebor, quod sentio; hæc quidem omnia venusta, exquisitæ artis, & magni, non nego, pretii, nec cum gemmis mihi permutanda: Tu verò post visa hæc omnia, hunc Christi spinis coronati vultum considera. Hæc una imago præ ceteris omnibus meum sibi amorem vendicat, nullo mihi pretio venalis est. Auream Cæsarium fortunam præ hac Domini Iesv effigie minus æstimem.

Hoc

Apoc. 6, 3. v. 18.
Iai. c. 55. v. 1.
Greg. Nazianzen. orat. in sanctum baptisma.

Gazophylacium Domini quod.

Causse scribendi de Eleemosyna prima.

Secunda.

Tertia.

Quarta.
Tullius pro Ligari.

Quinta.

Matth. c. 23. v. 23. ad simem.

B

Pausanias in Arcis.

